

Çorum Milletvekili Dr. Cemal Kazancıoğlu'nun, Köy bütçelerinden yapılacak inşaat mütaahhitlerinden Kazanç ve Buhran vergileri alınmaması hakkında Kanun teklifi ve Millî Eğitim, İşçileri, Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (2/119)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

4274 sayılı Kanununun tatbikatı devresinde köy okullarıyla, öğretmen evleri ve sağlık memurları binalarının inşaatında bedeni ve malî külfetlerin tamamı köylünün üzerinde bulunuyordu. Her biri 15 - 20 bin lira değerinde olan bu binalar için taşınmaz, kurumu, kerestesini, kirecini, kadınlı - erkekli arkalarında taşımak suretiyle çalışan köylü, aynı zamanda ineğini, öküzünü, kabını, kaçağını satarak, diğer malzeme bedeliyle usta parasını temin ediyordu.

İdare âmirleri köy ihtiyar heyetleri vasıtasıyla köylüye bu mükellefiyetlerini yaptırırken inşaatı sevk ve idare edebilecek kabiliyette gördükleri bazı köylü vatandaşları köy için hayırlı bir hizmet olacağı telkiniyle mütaahhit sıfatıyla işe bağlamakta idiler. Özamaña kadar resmî ve hususî taahhütler altına girmek suretiyle inşaat yapmamış, bunun kanuni formalitelerinden bihaber olan bu vatandaşlar idare âmirlerinin kendilerine tahmil ettiği bu işi köylerine bir hizmet vazifesi olarak kabul etmişler, inşaatın başında bulunmuşlar, köy muhtarları tarafından kendi emirlerine verilen bedeni mükellefleri çalıştırmışlar, köylüden toplam da köy bütçesine alınan paraları sarfetmişler, böylece birçok binaları tamamlamışlardır.

Bu işler yapılırken, ihtiyar heyetleri köylerden toplam da köy bütçesine aldıkları ve göya mütaahhit olan adamlara verdikleri bu paralardan ne Kazanç Vergisi kesmiş; ne de mütaahhit sıfatıyla bu binaların inşaatını idare etmiş olanlar, kazanç maksadıyla inşaat yapan mütaahhitler misillü, beyanname vererek karne almışlardır; kimse tarafından ikaz da edilmişlerdir.

Binaları bitirdikten sonra, köylüye hizmet etmiş, idare âmirlerinin emir ve ricalarını yerine getirmiş olmanın huzuruna kavuşan bu ihtiyar heyetleriyle mütaahhit vasfındaki vatandaşlar köy bütçelerinden yapılmış olan masraflardan Kazanç Vergisi kesilerek Hazineye yatırılmamış inşaatı başlanmadan evvel beyanname verilerek karne alınmamış olmasından mahalli maliye teşkilâtı tarafından Kazanç vergisi hükümlerine göre, takihata tâbi tutulmuş, köylü ve fakir olan her biri 50 - 300 lira gibi ağır para mükellefiyetleriyle cezalanmış, borçlarına bir kısmı ineği ve öküzü satılmak suretiyle tahsil, büyük bir kısmı da hâlen muamelesi yapılmakta, bulunmaktadır.

(5210) sayılı Kanun köylüyü yalnız bedeni mükellefiyete tâbi tutmakta ve artık 4274 sayılı Kanununun tatbikatında para mükellefiyeti yüzünden köylüler arasında doğmuş olan nisaları, arazi istimlaklarının doğurduğu reaksiyonları önlemiş ve köylüyü ferahlandırmış olmasına rağmen, sayısı oldukça çok olan bu vatandaşlar o zamanki, idari tedbirlerin ağır yükünü halen üzerlerinde taşımakta, iyi niyetlerinin cezalarıyla karşı karşıya bulunmaktadır.

(5210) sayılı Kanun yapılırken bu mesele nasılsa unutulmuş ve bu iş tasfiye edilmemiştir. Bu tatil devresinde seçim dairemde karşılaştığım bu meselenin de, bu iyi niyetli ve mağdur vatandaşlar lehine olarak hal ve tasfiyesi icabetmektedir. Köylülerimizin bu kabîl binalara olan ihtiyacı henüz tamamen karşılanamamıştır. Eksiklerimiz pek çoktur. Köylünün bedeni mükellefiyeti ve Hazinesinin yardımıyla inşaat devam etmektedir.

Köy bütçelerinden masraf yapmak suretiyle ve mütaahhit vasıtasıyla yapılmış ve yapılacak olan inşaatın Kazanç Vergisinden istisna etmenin hem bu mağdur vatandaşları ıstıraptan kurtarmak bakımından, hem de köylülerimizin maddî ve kültürel kalkınması gibi asıl maksat için fay-

dalı olacağına kani bulunmaktayım. Bunun için hazırladığım (Kanun teklifi) ni aşağıya almış bulunmaktayım.

Yüce Kamutaya sevkine müsaade ve delâletlerini üstün saygılarımla arz ederim.

22 . IX . 1948

Çoruh Milletvekili
Dr. C. Kazancıoğlu

Millî Eğitim Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. 2/119

Karar No. 6

24 . XI . 1948

Yüksek Başkanlığa

Köy bütçelerinden yapılacak inşaat mütaahhitlerinden Kazanç ve Buhran vergileri alınması hakkında Çoruh Milletvekili Dr. Cemal Kazancıoğlu tarafından hazırlanan ve Yüksek Başkanlık tarafından 1 . XI . 1948 tarihinde Komisyonumuza havale buyurulan Kanun tasarısı Dr. Cemal Kazancıoğlu, Maliye, İçişleri ve Millî Eğitim Bakanlıkları temsilcileri hazır oldukları halde Komisyonumuzca incelendi.

Teklifin bütünü üzerinde görüşülmesi neticesinde tedvininin faydalı ve zaruri olduğu görüldü ve şu kararlar alındı.

Tasarının birinci maddesi Komisyonca değiştirilmiş olduğundan başlığın yeni tasarının ifade ettiği mânaya tetabuku için (köy okulları ile öğretmen ve sağlık memurları evlerinden ve köy tarafından yaptırılan sair inşaatın Kazanç ve Buhran vergileri alınmaması hakkında Kanun teklifi) şekline sokulmuştur.

Kanun tasarısının birinci maddesi okul ve saire binalarının köy bütçelerinden ve köy tarafından yapılacağı hükmünü muhtevi bulduğundan, halbuki 5210 sayılı Kanunla bu inşaat doğrudan doğruya vilâyetlerce yaptırılacağından

tasarının birinci maddesinin mevcut kanuna aykırı olduğu görülmüş ve ayrıca tasarıda bahsedilen (köyün kültürel sağlık ve ekonomik kalkınmasına yarıyacak binaların) fazla şumul kazandığı görüldüğünden bu inşaatın muayyen kanunlarla tesbit edilmiş olan yapılara tahsisi için 442, 3803, 4274 ve 5210 sayılı kanunlara atıf yapılarak madde düzeltilmiştir.

Tasarının ikinci maddesi geçici bir hükmü ihtiva ettiğinden bu madde geçici madde olarak tesbit edilmiş ve evvelce tahsil edilmiş olan mütaahhit vergilerinin iadeleri için bir mebde konulması zaruri bulunduğundan bu madde 5210 sayılı Kanun mebde gösterilerek değiştirilmiştir.

Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Eğitim Ko-

misyonu Başkanı

Erzurum

C. Dursunoğlu

Ankara

A. R. Bekman

Maraş

E. Soysal

Sözcü Y.

Erzurum

C. Dursunoğlu

Erzincan

R. Bayındır

Kâtip Y.

Trabzon

Z. Molaoğlu

İzmir

E. Çınar

Ordu

Y. Z. Ortaç

İçişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
İçişleri Komisyonu
Esas No. 2/119
Karar No. 10

6 . XII . 1948

Yüksek Başkanlığa

Köy Bütçelerinden yapılacak inşaat mütaahhitlerinden Kazanç ve Buhran vergileri alınmaması hakkında Çoruh Milletvekili Cemal Kazancıoğlu tarafından hazırlanan kanun teklifi ile gerekçesi ve Millî Eğitim Komisyonunun incelemeleri üzerine teklifin aldığı şekli muhtevî proje metni ile mezkûr komisyon raporu İçişleri Bakanı ile İçişleri ve Maliye Bakanlıkları uzmanları hazır oldukları halde İçişleri Komisyonunda incelendi.

Teklifin tümü üzerine açılan görüşmede komisyonumuz üyelerinden bâzı arkadaşlar köylerdeki ilkokul, işlik öğretim ve sağlık memuru ve ebe evleri inşaatında mütaahhit, usta ve işçilerden Kazanç ve Buhran vergilerinin aranması Kazanç Vergisi Kanunu tatbikatında 63 ilimizin yalnız ikisinde Maliye dairelerinin zuhulü eseri olarak rastlanan münferit hâdiselerden olup diğer illerde böyle mağduriyeti mucip hallerin emsaline rastlanmadığı, ve çünkü köyler hususî bütçeli dairelerden olmayıp 3692 sayılı Kazanç Kanununun 26 nci maddesindeki hususî bütçe teriminden özel idare bütçeleri anlaşılacak lâzımgeldiği beyaniyle yeni bir tesise gidilmeden tatbikatın ıslahı mümkün ve muvafık olacağını ileri sürdüler.

Hükümet adına İçişleri Bakanı bu noktanın tatbikat sahasını aydınlatabilmesi için Danıştaydan istişari bir karar istenmiş ise de henüz oraca müzakerede bulunduğunu ifade etti.

İstişari karar bu konuda tatbikata şâmil ve müessir mahiyet tazammun edemeyeceği göz önünde tutularak idari dâva yoluyla mükellefler lehine vergi daire ve komisyonlarının karar ve muamelelerinin iptaline dair şimdîye kadar elde bir Sayıştay kararı olup olmadığı Maliye uzmanından sorularak böyle bir emsal kararı da mevcut olmadığı ve binaenaleyh yeni bir tesise gidilmeden tatbikatı ıslaha ve bir kısım vatandaşların mağduriyetini önlemeye imkân bulunmadığı anlaşılacak gerek teklif sahibinin önergesinde gerek Millî Eğitim Komisyonunun raporunda tafsil edilen sebepler müstakilen yeni bir tesisin

lüzüm ve zaruretini tesbit için vârit ve kâfi görülerek bu noktada Hükümetle de mutabık kalmı.

a) Köylerdeki inşaat yalnız okul ve öğretmen evlerinden ibaret olmayıp su birikintilerinin kurutulması, köy arazisinin sulanması, köye temiz içme suyu getirilmesi ve saire gibi Köy Kanununda sayılan mecburi ve ihtiyari hizmetlerle ilgili yapı işlerini de ihtiva eylediğinden teklifteki muafiyet hükmünün bunlara aynı sebeplerle şümüllendirilmesi,

b) Kazanç ve Buhran vergileriyle birlikte alınan Muvazene ve Hava Kuvvetlerine Yardım vergilerinin de aynı muafiyete alınması,

c) Bazan köylerin bu kabil okul, işlik, öğretmen evleri yapıları birlik halinde gurup inşaatı şeklinde büyük yekûnlar ifade eder surette şehirden mütaahhitlere ihale edilmekte, yahut bâzı mütaahhitler gurup inşaatı halindeki işlerin kiremidini, kerestesini, tuğlasını toptan vermekte olduklarına göre bunların da aynı muafiyetten faydalanmalarına cevaz olmayıp daha ziyade maksat köyden sırf inşa işini kolaylaştırmak ve ihtiyar heyetlerini ağır bir yükten kurtarmak için köyün içinden mütaahhit ittihaz edilen ve böyle bir işte velev, tesadüfi kazanç kabilinden bir temettü ve ticaret dahi bahis konusu olmayacak olan köylü mütaahhitler ile bunlardan yüzde üç vergi kesip yatırmayı akıl edememiş olan muhtar ve ihtiyar heyetlerini vergi tahakkuk ve tahsilâtı, ceza takibatı gibi beyhude külfetlerden kurtarmak maksat olduğuna göre tesis edilecek muafiyetin yalnız bu maksadın ölçüsü içinê hasredilmesi çoğunlukla kabul edildi. Ve maddelerin görüşülmesine geçildi.

Kanunun unvanı arzolunan düşüncelere göre Millî Eğitim Komisyonu metninden farklı olarak «Mecburi ve ihtiyari köy işlerine ilişkin yapı ve tesislerde köylü mütaahhit, usta ve işçi olarak çalışanlardan Kazanç, Buhran, Muvazene, Hava Kuvvetlerine Yardım vergileri ile cezalarının alınmamasına dair Kanun» şekline konuldu.

Birinci madde bu maksada göre gereken ka-
yıtlarla kaleme alındı. Ve geçici madde de asıl
muafiyetten murat 4274 sayılı Kanuna göre vü-
cudâ getirilen yapılarda işliyenleri ve bunlardan
vergi kesip yatırmamış olan muhtar ve ihtiyar
heyetlerini külfet ve üzüntüden kurtarmak oldu-
na göre bunun başlangıcını 4274 sayılı Kanunun
yürürlüğe girdiği 20 Haziran 1942 tarihine al-
mak zarurî görüldü.

Diğer taraftan tahakkuk zaman aşımını ge-
çirmiş tahsil edilmiş vergilerin iadesi muhasebesi
çok müşkül ve karışıklığı mücip olacağı ve em-
sali mevzuatımızda da yalnız tahsil edilmeyenin
bâğışlanması; tahakkukunun terkini şıkları mev-
cut olup alınmış iadesi şekli hiç mevcut olma-
dığı nazara alınarak geçici madde o yolda yeni-
leri kaleme alındı.

3 ve 4 ncü maddeler aynen oy birliği ile ka-
bul olunarak havalesi gereğince Maliye ve Büt-
çe Komisyonlarına verilmek üzere evrakıyla bir-
likte Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar ve-
rildi. Saygularımızla arz olunur.

İçişleri Kom. Başkanı   Başkan V.
Tekirdağ   Çoruh
C. Eyyadın   Haksız olarak tahsil olu-
nan paraların iadesi ka-
natılmıyım
A. Füzün

Sözcü   Kâtip
Kars   Balıkesir   Antalya
A. Eyidoğan   F. Tiritioğlu   R. Kaplan

Bitlis   Bolu
M. Ertan   Gececi maddeye muhalifim
İnzada bulunmadı   sebebi arka sayfada
I. Yalçın

Çorum   Giresun   Giresun
S. Karafakroğlu   B. Düzdar   T. Ekmen

Gümüşane   Kayseri   Konya
A. K. Varınca   F. Apaydın   M. Ş. Altan

Konya   Muş   Niğde
Ş. Ergun   H. Onaran   Ş. Süer

Ordu   Siird   Trabzon   Yozgad
H. Sarlan   L. Yavuz   H. Orhon   I. Olgun

Bolu

Vatandaşlara (Vergiyi ödemiye, tediye uza-
tan günün birinde af olunur ve terkin olunur,
ödeyen aldanır) gibi bir kanatın yerleşmesine
sebebi olacağı ve Maliye memurlarının çekece-
ği zorluğun bir hakkın iade edilmemesi için
mâkul bir sebep olmayacağından muhalifim
I. Yalçın

Maliye Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Maliye Komisyonu
Esas No. 2/119
Karar No. 17

28 XII 1942

Yüksek Başkanlığa

Köy bütçelerinden yapılacak inşaat mütaah-
hitlerinden Kazanç, Buhran, Muvazene ve Ha-
va Kuvvetlerine yardım vergileri tahakkukunun
hakkında Çoruh Milletvekili Cemal Kazancıo-
ğlu tarafından hazırlanan kanun teklifi Milli
Eğitim ve İçişleri Komisyonları raporlarıyla bir-
likte Komisyonumuza havale olunmakla İçişleri
ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin huzuriyle
teklif sahibi de bulunduğu halde okunup ince-
lendi.

Müzakereyi kolaylaştırmak için önce köy

hükmi şahsiyetine ait inşaatın vergiden istisna
edilip edilmemesi ve edilecek ise sınırının ne
olması gerektiği konuları üzerinde duruldu.

Köylerimizin kalkınması, güzelleşmesi, sos-
yal tesislere kavuşması gayelerinin tahakkuku
için köy hükmi şahsiyeti tarafından yaptırıl-
acak olan inşaatın vergi istisnasının faydalı ola-
cağı ve bu istisnanın köylünün parasız olarak
müsterek faydasına tahsis edilen bütün tesis ve
inşaatı ihtiva etmesi bu mahiyeti haiz olmıyan
ların ise istisnadan dışında kalması kararlaştıktan

sonra mütaahhidin köyden ve dışardan olmasının ayrı hükümlere bağlanıp bağlanmaması üzerinde duruldu.

Mütaahhitler arasında köyden veya dışardan diye tefrikler yapılmasının uygulamada doğuracağı, aksaklıklar ve sapılması, muhtemel olan muvazaalı yollar tartışmayı mucip oldu. Ve böyle bir tefrik yapılması halinde bu tekliften beklenen basitlik ve ucuzluğun dahi sağlanamayacağı neticesine varıldı ve birinci madde bu esasları ihtiva edecek şekilde yenilen yazıldı.

Gecici maddenin konusulmasında henüz tahsil edilmemiş olan vergi ve cezaların alınmasında, diğer komisyonlarda olduğu gibi, oy birliğine varılmakla beraber tahsil edilmiş olanların geri verilip verilmemesi üzerinde de tartışmalar oldu.

Vergi, vatandaşın kazancı nispetinde Devlet masraflarına iştirak etmesi, ceza ise bunu saklıyanlar veya bu yolda sunutaksiri olanları uyandırmaya davet olduğuna ve halbuki köylerde yapılan millî eğitim seferberliği neticesi okul, öğretmen evi ve saire gibi inşaatı taahhüt eden köylü vatandaşların böyle bir kazanç elde etmeleri ihtimali bulunmadığı gibi bunlar için beyanname vermemiş olan köy muhtar ve ihtiyar heyeti üyelerinin de vergi gizlemek maksadı ve

bu yolda bir sunutaksirleri olduğunu kabul etmek de mümkün görülmemiştir. Aksine olarak daha ehliyetli kimse bulunmadığından sırf bir hamiyet eseri olarak bu işi üzerlerine almış olan köylü mütaahhitler ile köylerine bu tesisleri kazandırmak maksadiyle hareket eden köy muhtar ve ihtiyar heyeti üyelerinin bu inşaat işindeki faaliyetleri takdire değer mahiyette bir durum arz etmektedir. Bu itibarla kâr kasti gözetmediği anlaşılan ve aynı köy halkından olan mütaahhitlerle köy muhtar ve ihtiyar heyeti üyelerine bu işlerden tahakkuk ettirilen vergi ve kesilen cezalarının tahsil olunan kısımlarının dahi geriye verilmesinde terbiye edici bir mahiyet görülmüş ve bu madde dahi yeniden yazılmıştır.

İçişleri Komisyonunun, iki ve üçüncü maddeleri komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna ve- rilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye K. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Gümüşane	Samsun	Kastamonu
H. E. Ataç	R. İştan	A. Toközlü
Elâzığ	Kastamonu	Malatya
F. Karakaya	H. Çelen	E. Doğan
Malatya	Tekirdağ	Tokad
Dr. H. Fırat	Z. E. Cezaroğlu	C. Kovalı

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 2/119
Karar No. 89

7 . III . 1950

Yüksek Başkanlığa

Çoruh Milletvekili Dr. Cemal Kazancıoğlu'nun Köy bütçelerinden yapılan köy okulları, öğretmen evleri ve sağlık memurları binalarının inşaatında mütaahhit gibi işi deruhde eden köylülerden Kazanç ve Buhran Vergisi alınmaması hakkındaki Kanun teklifi, Millî Eğitim, İçişleri ve Maliye Komisyonları raporlarıyla birlikte Komisyonumuza verilmekle teklif sahibi, Millî Eğitim Bakanı Tahsin Banguoğlu ve Maliye Bakanlığı temsilcisi hazır oldukları halde incele-nip görüşüldü.

4274 sayılı Kanununun tatbikına tesadüf eden devrede Köy okullarıyla, öğretmen evleri ve sağlık memurları binalarının inşaatında bedeni ve malî mükellefiyet tamamen köylü tarafından ve köy bütçelerince sağlanmakta idi. Her biri 15 - 20 bin lira arasında bir paraya mal olan bu inşaatın sevk ve idaresi idare âmirlerince bunları idare edebilecek kabiliyette olan köylülerden birine verilmekte ve bunlar bir nevi mütaahhit mevkiine girmekte olduklarından Maliyece, kendilerinden Kazanç ve Buhran Vergisi

tahakkuk ettirildiği gibi bunları tahakkuk ve tahsil mevkiinde bulunup da kanunun kendilerine tahmil ettiği vecibeleri yerine getirmiyen köy muhtarlarından da bu vergiler cezalarıyla birlikte istenilmektedir.

Ticaret kastı olmaksızın köyün tüzel kişiliğine hizmet maksadiyle ve ârızı olarak mütaahhit durumuna giren bu vatandaşlarla böyle bir vergi ile mükellef olduğunu bilmiyen muhtarların bu vergileri ve cezaları ödemeleri adalete uygun olmayacağı mülâhazasıyla memleket ölçüsünde girilen büyük kültür dâvasını müteessir edecek bir vaziyetin tasfiyesini hedef tuttuğu anlaşılan bu kanun teklifi Komisyonumuzca da esas itibariyle yerinde görülmüştür.

Tasarı, Komisyonumuzda incelendikten sonra, vergi terkinlerinin mahiyeti ve bilhassa terkin edilen vergileri daha evvelden ödiyenlerin durumu göz önünde bulundurularak aşağıdaki esasları ihtiva üzere yeniden tanzim edilmiştir.

I. — Meslekî mütaahhitlik ve inşaatçılık olmayıp da sırf köye hizmet maksadiyle inşaatı üzerine almış olanların bir kazanç temini maksadı takip etmedikleri göz önünde bulundurularak taahhüt ettikleri miktar 20 000 lirayı geçmemek kaydiyle, tahakkuk ettirilen vergilerin

zamlarıyla cezalarının terkinini;

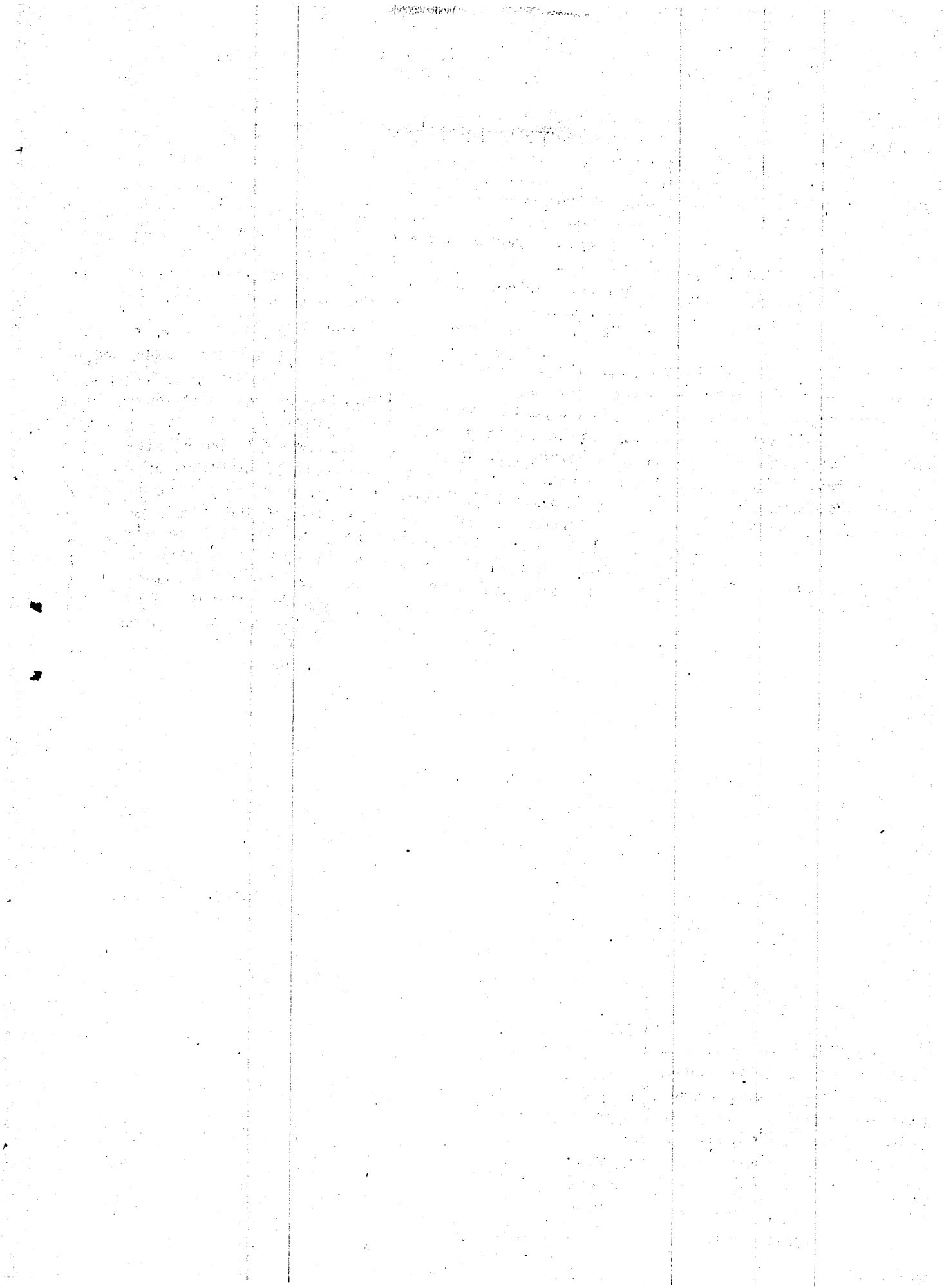
2. — Vergi terkininin, okul inşaatına memleket ölçüsünde girişilme tarihinden başlanması;

3. — Tahakkuk ettirilip tahsil edilen vergilerin de bir yıl içinde istenmek kaydiyle geriye verilmesi;

4. — Bu vergileri kesme mecburiyetinde bulunup da bunu yapmayan muhtarlar hakkında da aynı işlemin uygulanması.

Bu esaslar dâhilinde yeniden hazırlanan tasarı, Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Mardin	Kastamonu	Ankara
<i>R. Erten</i>	<i>M. Akalan</i>	<i>F. Öymen</i>
Amasya	Ankara	Aydın
<i>A. K. Yiğitoğlu</i>	<i>M. Eriş</i>	<i>Gl. R. Alpman</i>
Bolu	Diyarbakır	Edirne
<i>C. S. Siren</i>	<i>Ş. Uluğ</i>	<i>M. N. Gündüzalp</i>
Erzincan	İsparta	İzmir
<i>N. Pekcan</i>	<i>K. Turan</i>	<i>M. Dikmen</i>
İzmir	Kırşehir	Konya
<i>A. İnan</i>	<i>Ş. Torgut</i>	<i>Dr. M. F. Dündar</i>
Malatya	Ordu	Samsun
<i>M. S. Eti</i>	<i>H. Yalman</i>	<i>M. A. Yörüker</i>
Trabzon		Urfa
<i>A. R. Işıl</i>		<i>A. Akan</i>

**ÇORUH MİLLETVEKİLİ Dr.
CEMAL KAZANCIOĞLU'
NUN TEKLİFİ**

Köy bütçelerinden yapılacak inşaat mütaahhitlerinden, Kazanç ve Buhran vergileri alınmaması hakkında Kanun

MADDE 1. — Köy okullarıyla köy öğretmenleri, köy sağlık memurları, köy ebeleri evleri ve saire gibi köyün kültürel, sağlık ve ekonomik kalkınmasına yarıyacak binaların köy bütçelerinden yapılacak inşaatını taahhüt edenlerden bu işler için Kazanç ve Buhran vergileri alınmaz.

MADDE 2. — 4274 sayılı Kanuna göre köylerde yapılmış olan bu kabil inşaatı taahhüt etmiş olanlar için tahakkuk ettirilmiş olan vergilerle bunların cezaları tahsil edilmez. Tahsil edilenler geri verilir.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Köy okulları ile öğretmen ve sağlık memurları evlerinden ve köy tarafından yaptırılan sair inşaatın Kazanç ve Buhran vergileri alınmaması hakkında Kanun teklifi

MADDE 1. — 422, 3803, 4274 ve 5210 sayılı kanunlarla köy tüzel kişiliğince veya vilâyetçe yaptırılmış ve yaptırılacak köy okulları ile öğretmen, sağlık memurları evlerinin ve sair köyün mecburi işleri arasına giren binaların inşaatını üzerine almış mütaahhitlerle ustalardan ve işçilerden Kazanç ve Buhran Vergisi alınmaz.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Mecburi ve ihtiyari köy işlerine ilişkin yapı ve tesislerde köylü mütaahhit, usta ve işçi olarak çalışanlardan, Kazanç, Buhran, Muvazene, Hava Kuvvetlerine Yardım vergileri ile cezalarının alınmaması hakkında Kanun

BİRİNCİ MADDE — 449, 3803, 4274 ve 5210 sayılı kanunlarla köy tüzel kişiliğince veya vilâyetçe yaptırılmış ve yaptırılacak köy okulları ile öğretmen, sağlık memurları evlerinin ve köyün mecburi ve ihtiyari işlerine ilişkin sair yapıların ve tesislerin inşasında köylü mütaahhit, usta, işçi olarak çalışanlardan Kazanç, Buhran, Muvazene, Hava Kuvvetlerine Yardım Vergisi ve cezaları alınmaz.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Mecburi ve ihtiyari köy işlerine ilişkin yapı ve tesislerde köylü mütaahhit, usta ve işçi olarak çalışanlardan Kazanç, Buhran, Muvazene, Hava Kuvvetlerine Yardım vergileri ile cezalarının alınmaması hakkında Kanun

MADDE 1. — Köy bütçelerinden veya köylünün bedenî ve nakdî yardım ve her ne suretle olursa olsun teberrularla veya hut da 5210 sayılı Kanun uyarınca sağlanan yardım paralarıyla yaptırılan köy okulları, öğretmen evleri, sağlık binaları ve köy sağlık memuru evleri ve irat getirmiyen sair inşaat ve tesislerde çalışan iş veren iş alan ve bu işlerde çalışanlar (yalnız bu işlerden dolayı) Kazanç, İktisadi Buhran, Muvazene ve Hava Kuvvetlerine Yardım Vergisi alınmaz.

Yukarıki fıkrada sayılan inşaat ve tesislerde kullanılmak üzere mubayaa edilen malzeme ve saire dolayısıyla köy bütçesinden yapılacak ödemeler hakkında 2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun sekizinci maddesi hükmü uygulanmaz.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Köy inşaatı dolayısıyla köylülerle muhtarlardan aranan Kazanç vergilerinin silinmesi hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Köy bütçesinden ayrılan paralarla veya köylünün bedenî, nakdî yardımları ve teberrularıyla veya 5210 sayılı Kanun gereğince sağlanan yardımlarla bir köy içinde veya birkaç köyün birleşmesinden doğan bölge merkezlerinde, bu köylerde oturan ve mesleği mütaahhitlik ve inşaatçılık olmıyanlar tarafından yapılan ve bedeli (20 000) lira-yı geçmiyen okul binaları, öğretmen evleri, sağlık binaları ve köy sağlık memurları evleriyle köyün tüzel kişiliğine ait olup irat getirmiyen binalar dolayısıyla bu kimseler adına 19 Haziran 1942 tarihinden 1 Ocak 1950 tarihine kadar tahakkuk ettirilen ruhsat tezkeresi harçlarıyla Kazanç Vergisi ve zamları, İktisadi Buhran Vergisi ile bunların cezaları silinir ve tarhedilmemiş olanları tarhedilmez ve bunlardan tahsil edilmiş olanlar, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde istenilmek şartıyla geri verilir.

MADDE 2. — Birinci maddede sayılanlara yaptıkları teydiyelerden vergi kesmediklerinden dolayı ita âmiri ve muhasip sıfatıyla muhtarlar adına tarhedilen vergilerle zamları ve cezaları hakkında da yukarıki madde hükmü uygulanır.

Teklif

M. E. K.

İçiş. K.

GEÇİCİ MADDE 1. — Birinci maddede numaraları yazılmış olan kanunlar gereğince, 5210 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren tahakkuk edip de tahsil olunan vergiler iade ve bu yüzden alâkadarlara yükletilmiş olan cezalar silinir.

GEÇİCİ MADDE — Birinci maddede adı geçen işlere ait vergi ve cezalardan 20 Haziran 1942 tarihinden beri tahakkuk ettirilip takip edilmekte olanlar terkin edilir, tahsil edilmiş olanlar iade olunmaz.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

MADDE 2. — Bu kanun yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür.

İKİNCİ MADDE — Millî Eğitim Komisyonunun ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Millî Eğitim Komisyonunun üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. K.

GEÇİCİ MADDE — 4274

sayılı Kanunun yürürlük tarihinden itibaren köy halkından olup da köy okulları ve öğretmen evleri inşasını taahhüt ve deruhde edenler namına tahakkuk ettirilen ruhsatname tezkeresi harçlarıyla 4364 sayılı Kanuna göre verilen kira zamları ve cezaları tamamen silinmiştir. Tahsil edilmiş olanları da ilgililerine geri verilir.

Köy okulları ve öğretmen evleri inşaatını deruhde edenlere köy bütçesinden yapılan tediyelerden 2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanununun 8 nci maddesinin birinci ve 74 nci maddesinin B ve C bentlerine göre vergi kesmediklerinden dolayı itaâmiri ve sayman sıfatıyla köy muhtarları veya ihtiyar heyeti üyeleri ile bu işler için köyce mutemet tâyin edilenler adına tahakkuk ettirilen vergi ve cezaları da silinmiştir. Bunlardan şimdiye kadar tahsil edilmiş bulunanları da geri verilir.

MADDE 2. — İçişleri Komisyonunun ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — İçişleri Komisyonunun üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.